

ISSN 2181-3787
E-ISSN 2181-3795

“PEDAGOGIK AKMEOLOGIYA”
xalqaro ilmiy-metodik jurnal

«ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ АКМЕОЛОГИЯ»
международный научно-методический журнал

“PEDAGOGICAL ACMEOLOGY”
international scientific-methodical journal

№4(21) 2025

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi
huzuridagi OAK Rayosatining 2023-yil 5-maydagi 337-qarori bilan **07.00.00 -
tarix, 13.00.00 - pedagogika, 19.00.00 - psixologiya** fanlari bo‘yicha
dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo‘lgan
zaruriy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

Jurnal haqida
Jurnalga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti administratsiyasi huzuridagi axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan ommaviy axborot vositasi davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi to'g'risida 1672 raqamli guvohnoma berilgan.

"Pedagogik akmeologiya" xalqaro ilmiy-metodik jurnali

"Pedagogik akmeologiya" xalqaro ilmiy-metodik jurnaliga taqdim etilgan ilmiy maqolalarga qo'yiladigan asosiy talablar falsafa doktori (PhD), fan doktori (DSc) dissertatsiyalarining asosiy ilmiy natijalarini xalqaro standartlar va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzurida Oliy attestatsiya komissiyasi to'g'risidagi Nizom talablari, shu jumladan elektron ilmiy-texnik jurnallarga qo'yiladigan talablar tizimi hisoblanadi.

«Педагогическая акмеология» международный научно-методический журнал

Основные требования к научным статьям, представляемым в международном научно-методическом журнале «Педагогическая акмеология» являются научные труды, рекомендованные для публикации основных научных результатов докторских (PhD), (DSc) диссертаций в соответствии с международными стандартами и «Положением о Высшей аттестационной комиссии» при Кабинете Министров Республики Узбекистан, в частности требования к электронным научно-техническим журналам.

About the magazine

"Pedagogical akmeology" international scientific-metodical journal

The main requirements for scientific articles submitted to the international scientific-metodical journal "Pedagogical akmeology" are scientific publications recommended for the publication of the main scientific results of doctoral (PhD), (DSc) dissertations in accordance with international standards and the "Regulation on the Higher Attestation Commission" Under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan, including from templates in the system of requirements for electronic scientific and technical journals.

6	Mamurova Dilfuza Islomovna. Talabalarning mustaqil ta'limga qiziqishini oshirishda geymifikatsiya (gamification) elementlaridan foydalanish.....	116
	Axmedova Munisa Xo'sinboy qizi. Boshlang'ich ta'lim "o'qish savodxonligi" darslarida maqollar ustida ishlash orqali o'quvchilar nutqini o'stirish	121
	Sobirov Behzod Bahodirovich. Oliy ta'limning sifatini ta'minlash masalalari	124
	Abdullayev Mehridin Junaydullayevich, Raxmonova Rushana Akmalovna. Voleybolchi qizlarning maxsus jismoniy tayyorgarlik ko'rsatkichlari dinamikasi.....	128
	Ibragimov Alisher Karamatovich. Jismoniy tarbiya darslari jarayonida o'quvchilarni harakat faoliyatiga o'rgatish usullari.....	132
	Kadirov Arif Maxmudovich, Kadirova Nozima Arifofna. Amaliy san'at darslari orqali talabalarda ijodkorlikni rivojlantirish hamda amaliy ko'nikmalarni shakllantirish	137
	Салимов Ғайрат Мухамедович. Биофидбэк ўйинлари орқали мактабгача таълим тизимида мослашувчанлик ва эгилювчанликни ривожлантириш	140
	Yarashev Jo'rabek To'rayevich, Mirzayeva Marjona Ilhom qizi. Zamonaviy musiqa darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	144
	Husenova Aziza Sharipovna. Blum taksonomiyasining boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida qo'llanishi.....	148
	Axtamov Izzatullo Ikromovich. Maktabgacha yoshdagi bolalarni musiqiy mashg'ulotlar davomida badiiy-estetik didini shakllantirish	152
	Ro'ziyev Muxtor Qayumovich. Ta'lim davriyligiga ko'ra samaradorlik natijalari tahlili	157
	Sharopova Zarnigor Tolib qizi. Tanqidiy fikrlash va mustaqil fikrlash dialektikasi	160
	Akobirov Shuxrat Razitdinovich. Zamonaviy yondashuvlar asosida oliy o'quv yurtlarida "hayot faoliyati xavfsizligi" fanini o'qitish	164
	Ramazonova Salomat Saidovna. Bo'lajak pedagoglarni nostandart dars o'tish ko'nikmalarini shakllantirishda amaliy kompetensiyalarining ahamiyati.....	167
	Qodirov Baxron G'iyosovich. Dutor bas cholg'usi yaratilishi tarixi va o'zbek xalq cholg'ulari orkestrida tutgan o'rni	170
	Хабибуллаева Шахло Ульмесовна. Педагогические возможности развития социальной активности будущих воспитателей дошкольной образовательной организации.....	175
	Каримова Барно Эргашевна. Педагогические возможности развития креативного мышления студентов педагогических вузов.....	179
	Toyirova Nazokat Moxirovna. Inklyuziv ta'limda boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi	182
	Tog'ayeva Maftuna Akramovna. Bo'lajak kimyo o'qituvchilarining kimyoviy eksperimentdan foydalanib dars samaradorligini oshirish usullari.....	188
	Qayimov Laziz Mirzo o'g'li. Ona tili ta'limida matn yaratish va matn ustida ishlashning didaktik tamoyillari	191
	Bekov Dilshod Hayitboyevich. Boshlang'ich sport ixtisosligidagi 10-12 yoshli kurashchi qizlarni o'ziga xos jismoniy tayyorgarlik dinamikasi	196
	Alayeva Zarnigor Maxmudovna. Ritmika va xoreografiya ta'limida zamonaviy yondashuvlar: musiqa va raqs orqali o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishi.....	201
	Shomurodov Oybek Norqulovich. Alohida yordamga muhtoj bolalarning tasviri san'at orqali ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish.....	206
	Qudratova Sevara Farxodovna. Bolalar musiqa va san'at maktabi o'quvchilarini fortepiano cholg'usida chalish texnikasini oshirishning shart-sharoiti va imkoniyatlari	211
	Madaminov Xurshid Xomidovich. Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarida kasbiy kompetensiyaga asoslangan yondashuv	215
	Itolmazova Gulzoda Qurbongeldiyevna. Umumta'lim maktab direktorlarining o'z-o'zini rivojlantirishi - boshqaruv samaradorligining muhim sharti sifatida	218
	Roziqova Gulchehra Hazratqulovna. Oliy ta'lim muassasasi pedagoglarining gender tengligini ta'minlashda ma'naviy merosimizdan foydalanish	222
	Nazarova Zulayho Turobovna, Oydinova Baxriniso Burxon qizi. Maktabgacha ta'lim tashkilotida markazlar faoliyatini rivojlantirishda tarbiyachining nutq madaniyati	225
	Kurbonov Munis Umirbekovich. Talabalarni kasbiy pedagogik faoliyatga tayyorlash metodikasi	228
	Axmedov Akrom Abrolovich. Hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashda ekologik muammolar va ularning yechimlari.....	231

БИОФИДБЭК ЎЙИНЛАРИ ОРҚАЛИ МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА МОСЛАШУВЧАНЛИК ВА ЭГИЛУВЧАНЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Аннотация. Ушбу мақолада Биофидбэк ўйинлари – бу компьютер ёки махсус қурилмалар орқали болаларнинг биологик сигналларини кузатиши ва уларни таълим жараёнида тўғри ва самарали йўл билан ишлатишга ёрдам берувчи ўйинлар. Мактабгача ёшдаги болалар учун биофидбэк ўйинларини қўллаш, уларни физик фаолликка жалб қилиш ва жисмоний ҳолатни бошқариш кўникмаларини ривожлантиришга ёрдам беради. Биофидбэкнинг асосий мақсади боланинг жисмоний ҳолати ва ички физиологик жараёнлари ҳақида маълумот бериш, бу орқали унинг ўз-ўзини назорат қилиш қобилиятини ривожлантириш қаратилган.

Калит сўзлар. Жисмоний тарбия, машғулот, мослашувчанлик, эгилувчанлик, жисмоний машқ, жамоавий ўйинлар, интер актив ўйинлар, диққатни ривожлантириш, малака, кўника.

РАЗВИТИЕ АДАПТИВНОСТИ В СИСТЕМЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ЧЕРЕЗ ИГРЫ С БИОЛОГИЧЕСКОЙ ОБРАТНОЙ СВЯЗЬЮ

Аннотация. В данной статье рассматриваются игры с биологической обратной связью, которые помогают детям контролировать свои биологические сигналы с помощью компьютеров или специальных устройств и правильно и эффективно использовать их в образовательном процессе. Использование игр с биологической обратной связью для детей дошкольного возраста поможет вовлечь их в физическую активность и развить навыки управления своим физическим состоянием. Основная цель биологической обратной связи — предоставление информации о физическом состоянии ребенка и внутренних физиологических процессах, тем самым развивая у него способность к самоконтролю.

Ключевые слова. Социальное образование, обучение, гибкость, гибкость, физические упражнения, командные игры, интерактивные игры, развитие внимания, компетентность, навыки.

DEVELOPMENT OF ADAPTABILITY IN THE PRESCHOOL EDUCATION SYSTEM THROUGH GAMES WITH BIOLOGICAL FEEDBACK

Annotation. This article discusses biofeedback games that help children control their biological signals using computers or special devices and use them correctly and effectively in the educational process. The use of biofeedback games for preschool children will help involve them in physical activity and develop skills in managing their physical condition. The main goal of biofeedback is to provide information about the child's physical condition and internal physiological processes, thereby developing his or her ability to self-control.

Keywords. Social education, learning, flexibility, flexibility, physical exercise, team games, interactive games, attention development, competence, skill.

КИРИШ. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги фаолиятини самарали ташкил этишни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» ПҚ-3305-сон қарори қабул қилинди. Мазкур қарорга берилган шарҳда таъкидланганидек, «...бугунги кунда мактабгача таълим муассасалари фаолиятини тубдан яхшилаш, мактабгача ёшдаги болалар қамровини ошириш, илғор хорижий тажрибани ўрганган ҳолда, ҳар жихатдан замонавий тизим яратиш масаласи долзарблигича колмокда» [1]. Мазкур қарорда мактабгача таълим тизимини ислоҳ қилишдаги мавжуд муаммо ларни бартараф этиш мақсадида қарорда кенг қўламли тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган, шу жумладан, педагог ва раҳбар ходимларнинг малакасини ошириш жараёни самарали ташкил этиш, бунда замонавий педагогик ва ахборот технологиялари, хори жий мамлакатларнинг илғор тажрибасидан

фойдаланиш, таълим муассасаларини юқори малакали, замонавий билимга эга кадрлар билан таъминлаш белгиланган

Ўзбекистон Республикаси президенти томонидан “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” Давлат дастури “Илм йўли” (Science Roadmap)- бу Ўзбекистоннинг илмий-тахассусий соҳасини ривожлантиришга қаратилган стратегик йўналиш бўлиб, хорижий экспертлар ва мутахассислар иштирокида ишлаб чиқилган. Ушбу лойиҳа асосан ўзида давлатнинг илмий ва инновацион салоҳиятини ошириш, таълим ва тадқиқотларнинг сифатини яхшилаш мақсадида йўлга қўйилган. Илм йўли” Давлат дастури Ўзбекистонда таълим соҳасини тубдан такомиллаштириш, илм-фанга интилишни кучайтириш ва барча таълим босқичларида сифатни ошириш мақсадини кўзлайди. [2].”Илм йўли” ривожлантириш концепциясига кўра, хорижий экспертлар ва мутахассислар орасида АҚШ, Япония, Германия, Корея ва бошқа бир қатор илмий-математик салоҳиятга эга давлатлардан мутахассислар иштирок этган. Бу давлатлар илмий тадқиқотларнинг сифати ва натижалиллигини ошириш, инновацион технологияларни жорий қилиш ва мутахассислар тайёрлаш соҳасида катта тажрибага эга.

МЕТОД. Шуларни инобатга олиб мактабгача таълим тизимида Биофидбэк ўйинлар - бу компьютер ёки махсус қурилмалар орқали болаларнинг биологик сигналларини кузатиш ва уларни таълим жараёнида тўғри ва самарали йўл билан ишлатишга ёрдам берувчи ўйинлардир. Ушбу ўйинлар асосан болаларнинг эмоционал ҳолатини, стресс даражасини ва диққатини тартибга солишга қаратилган.

Биофидбэк ўйинлари мактабгача таълим тизимида жисмоний сифатларни, шу жумладан, мослашувчанликни ривожлантиришда самарали восита бўлиши мумкин. Биофидбэк усуллари инсоннинг турли физиологик кўрсаткичларини, масалан, юрак уртиш жиҳатлари, нафас олиш, мушаклар ҳаракати ва бошқа кўрсаткичларни мониторинг қилиш орқали ҳаракатланишни яхшилашга ёрдам беради.

Мактабгача ёшдаги болалар учун биофидбэк ўйинларини қўллаш, уларни физик фаолликка жалб қилиш ва жисмоний ҳолатни бошқариш кўникмаларини ривожлантиришга ёрдам беради. Бу турдаги ўйинлар болаларга ўзларининг жисмоний ҳолатларини тушунишга ва уларни тўғри бошқаришга ёрдам беради. Масалан:

1.Нафас олишни тартибга солиш – болалар нафас олиш тизимини яхшилаш учун махсус ўйинлар ўйнашлари мумкин.

2.Мушакларни бўшаштириш – турли кўрсаткичларга асосланган ўйинлар болаларни мусаффо ва тўғри ҳаракатланишга ёрдам беради.

3.Мослашувчанликни ривожлантириш – болалар ҳар хил ҳаракатлар орқали жисмоний ҳаракатларини тизимли равишда ривожлантира оладилар.

Биофидбэк ўйинлари болаларга жисмоний сифатларни яхшилаш, ўзларини тушуниш ва янада энгилроқ ҳаракатланишга ёрдам беради.

Биофидбэк технологиясини мактабгача таълим тизимида жисмоний сифатлар, шу жумладан эгилувчанликни ривожлантиришда қўллаш, самарали бўлиши мумкин. Биофидбэкнинг асосий мақсади боланинг жисмоний ҳолати ва ички физиологик жараёнлари ҳақида маълумот бериш, бу орқали унинг ўз-ўзини назорат қилиш қобилиятини ривожлантиришдир.

Биофидбэк ўйинлари мактабгача таълим тизимида жисмоний сифатларни эгилувчанликни ривожлантириш мумкин

Бундай ўйинлар болаларга эгилувчанлик, мувозанат ва мускулларнинг эгилик қобилиятини яхшилашга ёрдам беради. Масалан:

1.Жисмоний машқлар ва флексибиллик: Биофидбэк ўйинларида эгилувчанликни ошириш учун болаларга мослашувчанлик машқларини бажариш ва натижаларни реалъ вақтда кузатиш имконияти берилган.

2.Релакция ва стрессни бошқариш: Бу ўйинлар болаларга стрессни камайтириш, қувватни сақлаш ва жисмоний фаолликни қўллаб-қувватлаш учун ҳам фойдали бўлиши мумкин.

Мактабгача таълимда биофидбэк ўйинлари болаларни жисмоний ва психик ривожланишга ёрдам берадиган муҳим восита бўлиши мумкин, уларнинг эгилувчанлик, мувозанат ва умумий жисмоний ҳолатини яхшилашга кўмаклашади.

Биофидбэк ўйинлари мактабгача таълим тизимида қандай жамоавий ўйинлар ташкил қилиш мумкин.

Биофидбэк (biofeedback) – бу инсоннинг биологик ҳолатларини кузатиш ва уларни баҳолаш орқали, ҳолатини яхшилаш учун тегишли техникаларни ўрганиш усулидир. Мактабгача таълим

тизимида биофидбэки жамоавий ўйинларга интеграция қилиш, болаларга ўйнаш ва ўрганиш жараёнида ёрдам беради. Бунинг учун бир қатор жамоавий ўйинлар қўлланилиши мумкин.

1. "Тананинг ҳисси" ўйини. Бу ўйинда болаларга турли хил биологик сигналлар ва уларни сезиш усуллари ҳақида қисқача маълумот берилади. Масалан, нафас олиш, ёпишиш, оғирликларни ҳис қилиш ва ҳоказо. Болалар бир-бирига "нур" ёки "ёқимли ҳис" керак бўлган машқларни бажаришади. Уларнинг жамоавий ҳаракатлари тананинг турли хил реакцияларига (масалан, тезроқ нафас олиш ёки заифлаган ҳарорат) таъсир кўрсатади.

2. "Релаксация танлови" ўйини. Болаларга ўрганиш, нафас олиш ва оҳиста ҳаракат қилиш каби биофидбэк техникасини қўллашга ёрдам берган ўйин. Уларда турли нафас олиш техникасини (чуқур нафас олиш, бошқа болаларга ҳамоҳанглик билан нафас олиш) бажариш талаб қилинади. Ушбу техника ўз навбатида стрессни камайтириш ва тафаккурнинг яхшиланишини кўрсатади. Болаларни жамоавий вакиллик қилишга ўргатиш, уларни бўлишишга ёрдам бериши мумкин.

3. "Ёрдам берганинг учун рақамлар" ўйини. Болалар ўзаро рақобатлашиш, аммо жамоавий ишлаш ва биофидбэки таъминлашда ҳаракат қилишга ёрдам берган ўйин. Жамоадаги ҳар бир бола белгиланган вазифаларни бажаришда назарий жиҳатдан тегишли бўлган биологик сигналларни бошқариши керак. Масалан, ҳар ким нафас олиш, ҳиссиётларини тартибга солиш, жамоанинг умумий натижасини яхшилаш учун ишлайди.

4. "Танланган ҳолат" ўйини. Болалар бир-бирига турли психофизик вазиятларда, яъни биофидбэк техникасини жамоавий шаклда амалга оширишни талаб қилувчи ҳолатларни танлайдилар. Ҳар бир бола ўз ҳиссиётларини бошқаларга билдириши мумкин ва уларни нимани ҳис қилишини баҳолаш мумкин. Оила ва болалар бирга нафас олиш, мўй ва ўзгаришларга нисбатан энг яхши реакцияларни белгилаш.

Бундай ўйинлар болаларга нафас олиш техникасини ўзгартириш, қувватли жамоа ҳиссини яратиш ва стрессен қочишда фойда келтиради. Бундан ташқари, биофидбэк жамоавий ишлаш кўникмаларини яхшилашга ёрдам беради.

Биофидбэк ўйинларининг афзалликлари:

1. Эмоционал ҳолатни бошқариш: Биофидбэк ўйинлари ёрдамида болалар ўзларининг эмоционал ва психофизиологик ҳолатини англаб, уни тартибга солишни ўрганадилар. Бу, ўйинларда махсус биологик сигналларга жавоб берган ҳолда болаларга стрессни камайтириш ёки диққатни оширишда ёрдам беради.

2. Диққатни ривожлантириш: Биофидбэк техникаларидан фойдаланиш, болаларнинг диққатини узоқ вақт давомида сафарбар қилишга ёрдам беради, бу эса мактабгача таълимда муҳим аҳамиятга эга.

3. Физик ва эмоционал соғлиқни яхшилаш: Одатда, биофидбэк ўйинлари болаларни жисмонан ва эмоционал жиҳатдан соғлом ҳолатга келтириш учун ишлатилади, бу эса уларнинг умумий ривожланишига ижобий таъсир кўрсатади.

Биофидбэк ўйинларининг мактабгача таълимдаги имкониятлари:

1. Интерактив ўйинлар: Мактабгача таълим тизимида биофидбэк асосидаги ўйинлар болаларга ўз ҳиссиётлари ва ҳолатларини кузатиш ва уларни самарали тартибга солишни ўргатишга ёрдам беради.

2. Ривожланишга ёрдам: Биофидбэк ўйинлари болаларга ўзгаришларга жавоб беришни, оғирликларни енгишни, ҳусусан, энгил ва оғир стрессли вазиятларда реакцияларни таҳлил қилишни ўргатади.

3. Ижтимоий кўникмаларни ривожлантириш: Болалар ўйинлар орқали ҳурмат, жамоада ишлаш, ва муносабатларни бошқариш каби ижтимоий кўникмаларни ривожлантиришлари мумкин.

Хулоса. Биофидбэк ўйинлари мактабгача таълим тизимида самарали восита бўлиб, болаларнинг эмоционал ва когнитив ривожланишини қўллаб-қувватлашга ёрдам беради. Улар болаларга ўз ҳиссиётларини аниқлаш ва уларни бошқариш имкониятини беради, бу эса мактабгача таълимда муҳим ижобий натижаларга олиб келиши мумкин. Тўғри танланган биофидбэк ўйинлари болаларнинг умумий ривожланишини ва таълим жараёнини яхшилашга ёрдам беради.

Биофидбэк ўйинлари – бу компьютер ёки махсус қурилмалар орқали ўқувчиларнинг биологик сигналларини кузатиш ва уларни таълим жараёнида тўғри ва самарали йўл билан ишлатишга ёрдам берувчи ўйинлардир. Ушбу ўйинлар асосан ўқувчиларнинг эмоционал ҳолатини, стресс даражасини ва диққатини тартибга солишга қаратилган.

Биофидбэк ўйинлари замонавий технологиялар ва психологияни бирлаштирувчи самарали инструмент бўлиб, инсоннинг ўзини бошқариш қобилиятини кучайтиради. Уларни тўғри ва

мақсадли фойдаланилса, жуда яхши натижаларга эришиш мумкин. Бироқ, ҳар доим мутахассис маслаҳатига амал қилиш муҳим.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Мирзиёев Ш.М. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Мак табгача таълим вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» ПҚ-3305-сон қ
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан “Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили” Давлат дастури 16 Апр. 2020 й
3. Кучкин С.Н. Биоуправление в медицине и физической культуре. - Волгоград: ВГАФК, 1998. - 155 с.
3. Бондаревский Е.Я. Педагогические основы контроля за физической подготовленностью учащейся молодежи. Автореф. дис.док.пед. наук.-М.:1983.-45 с.
4. Раҳимов М. Кичик мактаб ёшидаги ўқувчилар билан иссиқ иқлим шароитида очик ҳавода жисмоний тарбия дарсларини ўтказиш усуллариининг ўзига хослиги. Пед. фан. ном.....дис. автореф. Т: 1984,-23 б.; Насриддинов Ф.Н., Шатерников Э.К. Инсон омилини шакллантиришда жисмоний тарбия ва спорт. –Т.: 1999. -140 б.
5. Салимов F.M. Maktabgacha ta’lim muassasalarida ertalabki gimnastika mashg’ulotlarining o‘rni “Hozirgi taraqqiyot bosqichida jismoniy tarbiya va sport mashg’ulotlarini tashkil qilishning istiqbollari: muammo va yechimlar” Xalqaro miqyosi dagi ilmiy amaliy-anjuman www.openscience.uz 2022, 28-29 aprel.
6. Салимов F.M. Sog‘lom turmush tarzining asosiy omillari.// “Science and education scientific” journal . issn 2181-0842 volume 3, issue 4 april 2022.
7. Салимов F.M. Мактабгача ёшдаги болаларнинг жисмоний имкониятларини ривожлантириш. Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences volume 2 | issue 8 issn 2181-1784. Scientific Journal Impact Factor SJIF 2022: 5.947 Advanced Sciences Index Factor ASI Factor = 1.7. 279-284 бетлар.
8. Salimov, G.M., Dustov, B.A., Farmanov, U.A. and Raxmonov, R.R., 2020. Pokazateli konstatiruyushchego etapa eksperimentalnoy raboty po fizicheskому razvitiyu uchenikov 7-10 let obshchobrazovatelnykh organizastiy Uzbekistana. *Pedagogicheskoe obrazovanie i nauka*,(1), pp.91-97.
9. Салимов Г. М. Включение элементов национальных игр в программы развития физической активности учащихся начальных классов //Иновации и традиции в современном физкультурном образовании. – 2021. – С. 256-261.
10. Салимов, Г. М. “Развитие эмоциональной сферы дошкольников–залог психического и личностного роста детей в период адаптации к условиям дошкольного учреждения.” *МАДОУ г. Уфа* (2021).